

TAFLEN BENDERFYNIAD AELOD UNIGOL O GABINET CYNGOR GWYNEDD

DYDDIAD Y PENDERFYNIAD	29 Mawrth 2019
DYDDIAD CYHOEDDI'R PENDERFYNIAD	29 Mawrth 2019
DYDDIAD Y BYDD Y PENDERFYNIAD YN DOD I RYM ac y gweithredir arno, oni bai bo'r penderfyniad yn cael ei alw i mewn yn unol ag adran 7.25.1 o Gyfansoddiad Cyngor Gwynedd.	5 Ebrill 2019

ENW A THEITL YR AELOD CABINET

Y Cyngorydd Gareth Thomas, Aelod Cabinet dros Addysg

PWNC Cynnig i gau Ysgol Cwm y Glo.

PENDERFYNIAD –

Gweithredu ar y cynnig a gyhoeddwyd ar 22 Chwefror 2019 i gau Ysgol Cwm y Glo (Ysgol Gymunedol) ar 31 Awst 2019.

Dim

RHESWM DROS YR ANGEN AM Y PENDERFYNIAD –

Gweler yr Adroddiad Swyddog atodedig

DATGANIADAU O FUDDIANT PERSONOL AC UNRHYW OLLYNGIADAU PERTHNASOL A GANIATWYD GAN Y PWYLLGOR SAFONAU

UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWDYD CYN GWNEUD Y PENDERFYNIAD-

Ymgynghorwyd â –
Swyddogion Statudol Cyngor Gwynedd

Adroddir ar ganlyniadau'r ymgynghoriadau yn yr adroddiad atodedig

---

**TAFLEN BENDERFYNIAD AELOD UNIGOL O GABINET CYNGOR GWYNEDD –
ADRODDIAD SWYDDOG**

Enw a theitl yr Aelod/au Cabinet :	Cynghorydd Gareth Thomas
Enw a theitl Awdur yr Adroddiad :	Diane Jones Swyddog Addysg
Dyddiad y Cymerwyd y Penderfyniad :	29 Mawrth 2019
Llofnod yr Aelod/au Cabinet :	

Pwnc:

Cynnig i gau Ysgol Cwm y Glo.

Argymhelliad ar gyfer y Penderfyniad :

Gweithredu ar y cynnig a gyhoeddwyd ar 22 Chwefror 2019 i gau Ysgol Cwm y Glo (Ysgol Gymunedol) ar 31 Awst 2019.

Rheswm dros yr angen am y Penderfyniad :

Yng Nghyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion yn Ionawr 2019, nid oedd unrhyw ddisgybl ar gofrestr yr Ysgol.

Mae Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018 yn nodi:

'os oes gan ysgol lai na 10 disgybl cofrestredig (neu os nad oes unrhyw ddisgyblion ar ôl mewn ysgol) pan gynhelir y cyfrifiad ym mis Ionawr, mae Deddf 2013 yn caniatáu i gyrrff llywodraethu / awdurdodau lleol ddilyn gweithdrefn symlach er mwyn cau'r ysgol yn swyddogol.

Yr unig beth y byddai'n ofynnol iddynt ei wneud o dan y weithdrefn honno fyddai cyhoeddi'r hysbysiad cau – byddai'r gofyniad i ymgynghori'n gyffredinol yn cael ei hepgor'.

Gan ystyried yr angen hwn, a'r ffaith nad oedd unrhyw ddisgybl ar gofrestr Ysgol Cwm y Glo ar ddiwrnod cyfrifiad Ionawr 2019, penderfynwyd i ryddhau Rhybudd Statudol ar y cynnig i gau Ysgol Cwm y Glo ar 31ain Awst 2019, yn unol â Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion 2013 ac arweiniad y Cod Trefniadaeth Ysgolion (011/2018).

Cyfnod Gwrthwynebu

Yn unol a Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion 2013, y Cod Trefniadaeth Ysgolion, a phenderfyniad yr aelod Cabinet ar 14 Chwefror 2019, cyhoeddwyd rhybudd statudol ar 22 Chwefror 2019, ac fe gynhaliwyd cyfnod o wrthwynebu statudol ar y cynnig rhwng 22 Chwefror 2019 a 22 Mawrth 2019.

Cyhoeddwyd Rhybudd Statudol ar 22 Chwefror 2019 a gosodwyd copïau o'r rhybudd ar brif fynedfa Ysgol Cwm y Glo ac ar wefan y Cyngor (www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg). Dosbarthwyd copïau electroneg a chaled o'r rhybuddion yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion. Nodwyd yn glir yn y rhybuddion bod modd i unrhyw un wrthwynebu a sut yr oedd modd gwneud hynny.

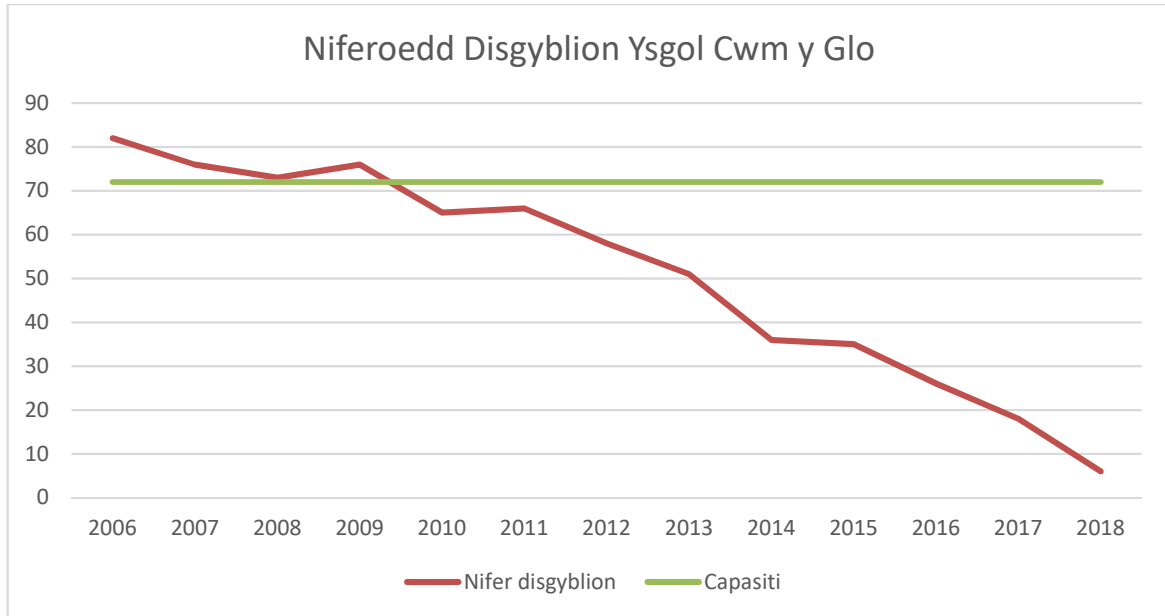
O dan Ddeddf 2013 a'r Cod Trefniadaeth, pan fydd gwrthwynebiadau yn dod i law, mae'n ofynnol i'r awdurdod gyhoeddi crynodeb ohonynt, ac ymateb yr awdurdod iddynt. Rhaid i'r awdurdod ystyried y gwrthwynebiadau hyn cyn dod i benderfyniad terfynol ar y cynnig.

Ni dderbyniwyd unrhyw wrthwynebiadau yn ystod y cyfnod gwrthwynebu

Rhesymeg a chyfiawnhad dros gyrraedd y Penderfyniad :

Dros y blynyddoedd diwethaf mae cwmp sylweddol wedi bod yn niferoedd disgyblion Ysgol Cwm y Glo. Gyda capasiti o 72 o lefydd, roedd niferoedd yr ysgol dros gapasiti am gyfnod cyn 2009. Ers 2009, mae niferoedd wedi cwmpo yn flynyddol, ac erbyn mis Medi 2018 dim ond 6 disgybl oedd ar y gofrestr. Erbyn 18 Medi 2018 roedd y 6 disgybl yma wedi symud i ysgolion eraill.

Cynhaliwyd sgysiau cyson rhwng swyddogion y Cyngor a Phennaeth yr ysgol er mwyn trafod pryderon ynglŷn â'r posibilrwydd y byddai niferoedd isel ar gofrestr yr ysgol ym mis Medi 2018. Cafwyd cyfarfodydd hefyd gyda Chadeirydd y Corff Llywodraethol a chyfarfod o'r Corff llawn ble trafodwyd yr opsiynau posibl a sefyllfa'r ysgol nawr ac i'r dyfodol. Yn dilyn y cyfarfod hwnnw, cafodd y llywodraethwyr gyfarfod gyda'r rhieni er mwyn codi eu hymwybyddiaeth o sefyllfa'r ysgol. Roedd parodrwydd y Corff a'r Pennaeth i ymateb yn rhagweithiol i'r sefyllfa wedi golygu fod trefniadau trosglwyddo'r plant i ysgolion eraill wedi digwydd gan amharu cyn lleied â phosibl ar addysg y plant.

Mae'r tabl isod yn dangos fod gan ysgolion cyfagos digon o gapasiti i dderbyn plant dalgylch Ysgol Cwm y Glo ar hyn o bryd, heb yr angen i gynyddu unrhyw gapasiti.

Ysgol	Nifer ar y gofrestr Medi 2018 (M – BI6)	Capasiti Llawn (M – BI6)	Nifer o Lefydd Gwag 2018 (M – BI6)	% o Lefydd Gwag 2018 (M – BI6)
Cwm y Glo	0	72	72	100%
Llanrug	266	352	86	24%
Penisarwaen	62	73	11	8%

Yn 2018, gyda 16 disgybl ar y gofrestr, roedd cost y pen dros ddwbl cyfartaledd y Sir, a'r cyfraniad lleiafswm gwarchodaeth staffio yn fwy na £58,000.

Ysgol Cwm y Glo	Cost y Pen	Lleiafswm Gwarchodaeth Staffio	Cyfartaledd Cost y Pen y Sir
2014/15	£4,077	£0	£3,856
2015/16	£4,698	£11,274	£3,857
2016/17	£4,658	£17,388	£3,811
2017/18	£6,266	£39,741	£3,777
2018/19*	£9,858	£58,491	£3,823

* dyraniad cyllidol 1af Ebrill 2018, yn seiliedig ar niferoedd ar y gofrestr yn Ionawr 2018, sef 16 o ddisgyblion.

Er bod proses i gau ysgol gyda llai na 10 o ddisgyblion yn hepgor y gofyn i ymgynghori'n gyffredinol, mae'r Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018 yn nodi fod rhaid ystyried materion perthnasol sydd wedi eu cynnwys yn y Cod:

- a) A ellid ystyried sefydlu ysgolion â mwy nag un safle fel ffordd o gadw adeiladau, neu resymau dros beidio â dewis yr opsiwn hwn

Gan nad oes disgyblion o gwbl ar gofrestr yr ysgol ni fyddai'r opsiwn yma yn ymarferol.

- b)** A ellid ystyried posibiliadau amgen heblaw cau'r ysgol, megis clystyru, cydweithredu neu ffedereiddio ag ysgolion eraill, neu'r rhesymau dros beidio ag ystyried y rhain fel opsiwn amgen yn lle cau'r ysgol.

Eto, gan nad oes disgyblion o gwbl ar gofrestr yr ysgol, ni fyddai'r opsiwn yma yn ymarferol.

- c)** A ellid archwilio'r posibiliadau o wneud defnydd llawnach o'r adeiladau presennol fel adnodd cymunedol neu addysgol.

Yn bresennol, achlysurol yw defnydd cymunedol o'r ysgol. Yn unol â pholisi ôl-ddefnydd adeiladau'r Cyngor, fe fydd cyfle i grwpiau cymunedol gymryd meddiant o'r adeilad petai'r argymhelliad i gau'r ysgol yn cael ei gymeradwyo yn ddibynnol ar gyflwyno achos fusnes llwyddiannus.

- d)** Effaith gyffredinol cau'r ysgol ar y gymuned leol (gan gynnwys colli cyfleusterau yn yr ysgol a ddefnyddir gan y gymuned leol)

Ar hyn o bryd, defnydd achlysurol gan y gymuned sydd o'r ysgol ac ni ragdybir effaith sylweddol ar y gymuned. Mae Aseiad o'r Effaith ar y Gymuned ar wahân i'r adroddiad yma wedi ei gynnal (Atodiad 1).

Er nad oes adnodd cymunedol arall o'r fath yng Nghwm y Glo, mae nifer o opsiynau eraill mewn pentrefi cyfagos (Llanberis, Llanrug, Penisarwaun neu Brynrefail).

- e)** Sut y gellid cefnogi'r rhieni a'r disgyblion i fanteisio ar yr ysgol amgen ac unrhyw gyfleusterau y gall eu cynnig.

Gan nad oes disgyblion ar gofrestr yr ysgol, nid yw'r ffactor yma yn berthnasol bellach. Mae'r Adran Addysg wedi bod yn darparu cymorth i'r ysgol a rhieni gyda cheisiadau trosglwyddo plant i ysgolion cyfagos ers mis Medi.

Ystyriaethau perthnasol

Cydraddoldeb - Mae Aseiad Cydraddoldeb wedi ei gynnal gyda mewnbwn gan y Swyddog Cydraddoldeb (Atodiad 2).

Canlyniad yr aseiad oedd nad oedd y newid a gynigir (sef cau Ysgol Cwm y Glo) yn cael effaith, positif neu negyddol, ar nodwedd warchoddedig benodol gan nad oes disgyblion yn yr Ysgol. Felly, nid oes angen cynnal yr aseiad llawn.

Iaith - Parthed unrhyw effaith ieithyddol posibl, gan ystyried nad oes plant yn mynychu Ysgol Cwm y Glo bellach, ni ystyrir fod unrhyw effaith ar yr iaith Gymraeg os bydd penderfyniad i weithredu ar y cynnig hwn. Yr un yw nod y Polisi Iaith ar draws holl ysgolion cynradd y Sir, sef datblygu gallu pob disgybl i fod yn hyderus yn y ddwy iaith erbyn diwedd CA2. Y Gymraeg yw iaith swyddogol yr asesu yn yr ysgol ar ddiwedd Cyfnod Sylfaen. Yn CA2, parheir i ddatblygu gafael disgyblion ar y Gymraeg gan roi sylw i ddatblygu eu sgiliau yn y ddwy iaith. Yn ogystal, ein disgwyliad yw bod ysgolion Cynradd y sir yn cefnogi ac yn gwella'r defnydd o'r iaith Gymraeg fel iaith gymdeithasol ac iaith addysg eu disgyblion. Ar y sail yma, mae'r

plant sydd eisoes wedi gadael yr ysgol wedi trosglwyddo i ysgolion eraill sydd hefo'r un statws ieithyddol ac sy'n dilyn yr un polisi ieithyddol sirol.

Dalgylch - Bydd ystyriaeth yn cael ei wneud o ba ddalgylch y bydd unrhyw blant dalgylch Cwm y Glo yn perthyn iddo, pe byddai'r ysgol yn cau. Bydd proses yn cymryd lle gan ymgynghori gyda'r ysgolion cyfagos cyn cadarnhau hyn.

Cludiant - gan nad oes plant ar gofrestr yr ysgol ar hyn o bryd nid oes angen gwneud trefniadau cludiant di-dâl yn unol â pholisi cludiant Cyngor Gwynedd.

Camau nesaf

Os bydd penderfyniad i barhau gyda'r cynnig, bydd y penderfyniad yn weithredol ar y 8fed o Ebrill 2019, a bydd Ysgol Cwm y Glo yn cau yn ffurfiol ar y 31ain Awst 2019.

Cofnod o unrhyw fuddiant a ddatganwyd gan unrhyw Aelod Cabinet yr ymgynghorwyd â hwy ac unrhyw oddefeb gan Bwyllgor Safonau :

Dim

Unrhyw ymgynghoriadau a gynhaliwyd cyn gwneud y Penderfyniad:

Prif Swyddog Cyllid –

Mae'r daflen / adroddiad yn hunan-eglurhaol ac rwy'n cefnogi'r argymhelliad.

Swyddog Monitro –

Rwy'n dal sylw at ddiwedd y cyfnod gwrthwynebu gan nodi na dderbyniwyd gwrthwynebiadau i'r cynnig. Mae'r argymhelliad yn yr adroddiad yn briodol.

Aelod/au Lleol -

Y prif reswm am y gostyngiad yn niferoedd disgyblion Ysgol Cwm y Glo yw'r newid demograffig yn nalgylch yr ysgol sydd wedi arwain i newidiadau sylweddol yn y gymuned. Mae prinder tai i deuluoedd yn y pentref, gyda nifer o dai yn cael eu rhentu; i ymwelwyr tymor byr ac hirach, sy'n golygu nad oes sefydlogrwydd o fewn y gymuned. Yn ogystal, gan bod rhieni yn gallu gwneud cais i gofrestru eu plant mewn ysgolion tu hwnt i'w dalgylch, mae nifer yn dilyn eu ffrindiau ac yn cludo eu plant i ysgolion eraill. Er fod dim llawer o ddefnydd cymunedol o'r adeilad ar hyn o bryd, mi fydd yn bwysig sicrhau fod unrhyw gynlluniau i'r dyfodol yn cynnwys elfen gymunedol gan mai ysgol cymunedol oedd ysgol Cwm y Glo.